

Brüssel, 29. juuni 2026
(OR. en)

11279/26

COHAFA 59
ALIM 3
FIN 986
COJUR 36
DEVGEN 118
GENDER 150
RELEX 927

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 29. juuni 2026

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 10620/26 + ADD 1

Teema: ELi 2026. aasta humanitaarabi põhimõtted
– Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel tehtav avaldus

Delegatsioonidele edastatakse lisas avaldus ELi 2026. aasta humanitaarabi põhimõtete kohta, mille nõukogu kiitis heaks oma 29. juunil 2026 toimunud 4188. istungil.

ELI 2026. AASTA HUMANITAARABI PÕHIMÕTTED -
EUROOPA LIIDU JA SELLE LIIKMESRIIKIDE NIMEL TEHTAV AVALDUS

Meie, Euroopa Liit ja selle liikmesriigid, kinnitame taas oma kindlat pühendumust tagada põhimõttekindel ja vajaduspõhine humanitaartegevus ja teha seda ajal, mil kogu maailmas humanitaarvajadused järjest kasvavad, kuid olemasolevad ressursid on sattunud üha suurema surve alla. Euroopa Liit ja selle liikmesriigid kordavad oma otsustavat tahet jääda vastavalt Euroopa tiimi lähenemisviisile maailma juhtivaks ning prognoositavaks ja usaldusväärseks humanitaarabi andjaks. Rõhutame sealjuures vajadust reageerida mitte ainult rahastamispuudujäägile, vaid ka praegusele legitiimsuskriisile, mis mõjutab humanitaarabisüsteemi, kaitstes selleks igasuguses kontekstis sidusalt ja põhimõttekindlalt humanitaarabi põhimõtteid ja rahvusvahelist humanitaarõigust.

Kinnitame veel kord oma toetust sellisele humanitaarabisüsteemile, mis tugineb neljale humanitaarabi põhimõttele: **humaansus, neutraalsus, erapooletus ja sõltumatus** ja mille keskmes on **kaitse**. Rõhutame vajadust kaitsta kriisist mõjutatud inimeste, eelkõige naiste, tütarlaste, laste, LGBTI-inimeste, eakate ja puuetega inimeste ning teiste diskrimineerimisoskus olevate inimeste väarikust, turvalisust ja õigusi. Mõistame hukka rünnakud humanitaar- ja meditsiinitöötajate vastu ning kinnitame veel kord kõigi konfliktiosaliste kohustust järgida täielikult **rahvusvahelist humanitaarõigust**. Kutsume üles tagama humanitaarabi andmiseks õigeaegse, turvalise ja takistamatu juurdepääsu abivajajatele ning kordame, kui oluline on vältida humanitaartegevuse politiseerimist. Kinnitame taas oma valmisolekut kasutada selle toetuseks kõiki asjakohaseid humanitaardiplomaatia ja mittesõjalisi mõjuvahendeid.

Rõhutame oma jätkuvat toetust ühistele temaatilistele prioriteetidele, mis hõlmavad muu hulgas **tsiviilisikute ja abitöötajate kaitset, toiduga kindlustatust ja toitumist, tervist, sealhulgas vaimset tervist ja psühhosotsiaalset tuge, hariduse pakkumist hädaolukordades, peavarju, vett ja kanalisatsiooni, ebakindluse ennetamist ja vähendamist, kliimamuutustega kohanemist ja katastroofiohu vähendamist, ennetavaid meetmeid, soolist võrdõiguslikkust ning humanitaarabi, arengupoliitika ja rahuloome vahelise seose tõhusamat rakendamist, sealhulgas humanitaardemineerimist, mis on esmase taastustegevuse üldtunnustatud eeltingimus.** Lisaks rõhutame veel kord, kui oluline on edendada **kogukonnapõhist reageerimist**, õiglasi partnerlusi, otsesest toetust kohalikele ja riiklikele osalejatele ning nende sisulist osalemist humanitaaralaste otsuste tegemises ja humanitaarabi andmises.

Kordame oma toetust ÜRO hädaabi koordinaatori juhtimisel toimuvale **humanitaarabisüsteemi ümberkorraldamisele** ning rõhutame vajadust konkreetsete, ajaliselt piiritletud ja kaasavate reformide järele, mis suurendaksid tõhusust ja mõju, vähendaksid dubleerimist, võimaldaksid tegevuste ühist korraldamist ja ratsionaliseerimist ning tugevdaksid kollektiivset prioriseerimist ja vastutust. Kutsume ÜRO süsteemi üles jätkama koordineerimisstruktuuride, sealhulgas humanitaarabi tarneahela ühtlustamist, suurendama kohalike koordinaatorite ja humanitaarabi koordinaatorite mõjuvõimu, tugevdama kohalikku juhtimist ning tagama, et humanitaartegevus jääb kindlalt vajaduspõhiseks, põhimõttekindlaks ja mittepoliitiliseks tegevuseks.

Lisaks sellele rõhutavad EL ja selle liikmesriigid **kvaliteetse rahastamise**, sealhulgas paindliku ja mitmeaastase rahastamise tähtsust, et võimaldada tõhusat humanitaartegevust, mis oleks kohandatud järjest pikaajalisematele ja keerulisematele kriisidele. See tähendab paindlikele mehhanismidele (nagu humanitaarabi ühendatud vahendid) eraldatud toetuse suurendamist, samuti humanitaarabiasutuste prognoositava põhirahastamise ja oluliste humanitaarabi võimaldajate rahastamise suurendamist. Julgustame humanitaarpartnereid jätkama tõhususe ja innovatsiooni ning humanitaarabi andjate ja rahastajate vahelise vastastikuse täiendavuse parandamist, säilitades samal ajal humanitaarabi kvaliteedi ja selle aluseks olevad põhimõtted.

Tuletades meelde nõukogu 2023. aasta järeldusi humanitaarabi rahastamise puudujäägiga tegelemise kohta, milles kinnitame veel kord ELi ühist kohustust anda 2030. aastaks ametliku arenguabina vähemalt 0,7 % kollektiivsest kogurahvatulust ning julgustame liikmesriike veelgi tagama, et asjakohane osa nende ametlikust arenguabist, näiteks 10 %, eraldatakse humanitaartegevusele, kordame me tungivat vajadust laiendada ja mitmekesistada ülemaailmset rahastajate baasi ning kutsume teisi rahastajaid, sealhulgas tärkava turumajandusega riike, rahvusvahelisi finantsasutusi, erasektorit ja heategevuslikke osalejaid üles suurendama oma osalust ja andma suurema panuse humanitaaralastesse jõupingutustesse, sealhulgas unustatud või alarahastatud kriiside korral, et tagada püsiv ja paindlik rahastamine olukorra stabiliseerimiseks ja reageerimiseks humanitaarhädalukorda sattunud ebakindlates riikides. Kutsume üles pöörama suuremat tähelepanu ning tagama rahaliste vahendite õiglase eraldamise ja osaliste pideva kaasamise, et mitte ühtegi abivajavat elanikkonda ei jäetaks kõrvale.

EL ja selle liikmesriigid on endiselt pühendunud dialoogi jätkamisele ja tegevuse koordineerimisele ÜRO, Rahvusvahelise Punase Risti ja Punase Poolkuu Liikumise, kohalike ja rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide ning kõigi humanitaarpartneritega, et tagada humanitaarabisüsteemi eesmärgipärasus ja suutlikkus tõhusalt reageerida üha suurematele ülemaailmsetele humanitaarvajadustele.
